

Vaig escriure, fa poc, que els catalans som maliciosament acusats de vanitosos. És una acusació que prové de la part contrària, perquè de la nostra banda —en aquest cas, part molt interessada— ens autoqualifiquem sovint de rebentaires, de complaure'ns a atacar les nostres coses com si perseguíssim l'objectiu de ridiculitzar-les i destruir-les sota el pretext del patriotisme. Això darrer, per més inri. Ni caldria dir que a cada un dels dos extrems hi ha la mica de veritat que fa contrapès providencial perquè la balança no se'ns desballesti. Però em sembla indubtable que a nosaltres ens correspon de reforçar el platet propi, perquè de l'altre ja se n'encarreguen els altres.

Dins d'aquestes cavil·lacions tirant a senzilles, hi entra l'esperit crític que dediquem als programes de la televisió catalana. Observo que som molt severos, com si tinguéssim un paladar tan exquisit que només se'ns fan tolerables els productes que aconseguen la gràcia de l'excelsitud. Vull dir: de sèrie britànica en amunt.

Resulta que la tècnica (que no s'està mai quieta) ja ens fa possible de veure ara les televisions estrangeres. Entre les antenes parabòliques i els retransmissors instal·lats a bord de satèl·lits, podem contemplar còmodament asseguts a casa les creacions degudes a les emissores de fora. I de debò que no n'hi ha per desmoralitzar-se. Ens ofereixen de tot, bo, regular i dolent, com sol passar en tot, i no tan sols en la tele.

el davantal de pere calders

Si l'encertes, l'endevines

És una constatació que m'impulsa a escriure aquestes ratlles. Voldria parlar de diversos programes, però com que no dispo de l'espai necessari, començaré per un dels que he vist recentment, el dedicat al crèdit o al descrèdit que mereixen els endevinaires, els futuròlegs que es valen de cartes, de boles de vidre i d'accessoris diversos per predir l'esdevenidor. Abans d'entrar en matèria, he de dir que *La vida en un xip* manté un nivell d'interès molt lloable.

Els guions d'en Jaume Cabré per als episodis preliminars són plens d'encert, sovint tenen una categoria que no desmereix gens d'alguna d'aquestes sèries forasteres de les quals fem grans bocades. Els actors que hi intervenen són magnífics i el muntatge excel·lent. Els debats que segueixen, al voltant d'un tema anunciat, s'animen sota la direcció d'en Puyal, que és un presentador intel·ligent i hàbil que sap estimular la participació del públic en les propostes que es discuteixen.

En aquesta *participació* hi he d'incloure els espectadors que s'ho miren i s'ho escolten des de casa. De bo de veres, són els veritables destinataris del programa i això ho puc certificar sense ofendre'm la modèstia. En realitat, jo sóc un d'ells.

Un cop acceptada com a bona aquesta premissa, aspiro a ésser

cregut si dic que vaig prendre part en la polèmica sobre la credibilitat que es pot atorgar a la futurologia. Hò vaig fer a la manera quieta i generalment callada dels addictes a la petita pantalla i, amb ganes d'ésser sincer, reconec que jo (probablement com tothom) ja tenia el meu partit pres abans d'encendre l'aparell i ajustar el canal adequat. Però el meu estat d'esperit sol ésser d'aquella mena que sempre necessita explicacions i en el cas que m'ocupa era contradictori, perquè no puc ni vull amagar una simpatia oberta pels qui creuen en prodigis sobrenaturals i, en canvi, els escèptics sistemàtics em posen nerviós.

Vaig tenir un cert sentiment de frustració perquè, en voler demostrar les seves facultats, els mags tiraven llarg i lluny; si resulta que l'encerten, i quan això succeeixi, el temps haurà deixat notablement la disposició general a meravellar-se.

La televisió, crec jo, vol més immediatesa. Estic convençut que si s'organitzava una demostració dels poders d'algunes persones de llegir el passat i el present dels altres, sota un control fiable i de comprovació convincent, l'èxit seria dels grossos. Tal com es fa ara, la predicció del futur a llarg termini pot quedar tan insulsa —televivament parlant— com la retransmissió en diferit d'un partit de futbol americà.

Pere Calders